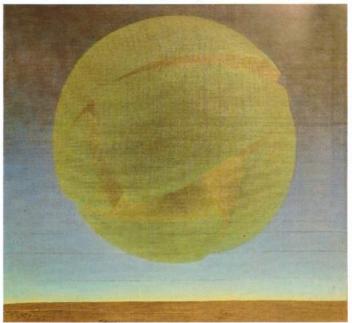
GENERALIĆ 278

T. GERIĆ, Slika V.

izopačenost, nakaznost, razaranje, smrt i život istodobno (Izgubljeni imunitet, Monstrum jede cvijeće, Ljubav leptirice i šišmiša, Preobražaj dvoglavog vodenjaka, Pesticidomani). Posljednjih se godina intenzivno bavi grafičkim tehnikama u dubokome tisku. Izdao je grafičke mape Prsten od zmije, 1987 (predgovor V. Maleković), Mutanti 1987 (predgovor T. Maroević), Hlebine, 1987 (predgovor J. Škunca), Ringlšpil, 1987 (predgovor Ž. Domljan), Fala, 1989 (stihovi D. Domjanić). Priredio je više od stotinu samostalnih izložbi u zemlji i inozemstvu, te sudjelovao na više od devet stotina skupnih izložbi. Sudjelovao na smotrama naivne umjetnosti u Bratislavi, Zagrebu, Münchenu, Zürichu.

BIBL.: Povratak Hlebinama, u katalogu retrospektivne izložbe, Hlebine 1979.

LIT.: A. Jakovsky, M. de Micheli, B. Kelemen i J. Depolo, Josip Generalić, Zagreb 1972. — B. Kelemen, Josip Generalić (katalog), Zagreb 1975. — M. Špoljar, Josip Generalić (katalog), Hlebine 1979. — N. Križić, Josip Generalić — crna faza (katalog), Zagreb 1986. — M. Špoljar, Josip Generalić — crna faza (monografija), Zagreb 1986. — N. Križić i M. Špoljar, Josip Generalić — crna faza (monografija), Zagreb 1986. — V. Bužančić, Josip Generalić (katalog), Zagreb 1986. — O. Bihalji-Merin, J. Baldani, J. Depolo, K. Smiljković i V. Maleković, Josip Generalić (monografija), Zagreb 1988.

V. G. Č.

GENERALIĆ, Mato, naivni kipar (Hlebine, 7. X. 1920 — Zagreb, 22. IX. 1985). Po zanimanju zemljoradnik; mlađi brat I. Generalića. Skulpturom se bavi od 1950. Jedan od začetnika kiparske naivne umjetnosti hlebinskoga kruga. Rezbari motive iz života sela i likove seljaka, a najizrazitiji talent iskazuje u prikazima životinja. Teme iz legendi izražava simbolima i alegorijskom kompozicijom. Samostalno izlagao u Hlebinama 1972. Sudjeluje na skupnim izložbama u zemlji i inozemstvu.

LIT.: *T. Šola*, Mato e Milan Generalić (katalog), Milano 1975. — *O. Ričko*, Mato i Milan Generalić (katalog), Hlebine 1987.

GENERALIĆ, Milan, naivni slikar (Hlebine, 18. III. 1950). Završio Školu primijenjene umjetnosti u Zagrebu 1969. Živi u Hlebinama, slika od 1961, a prvu pouku dobiva od strica Ivana i bratića J. Generalića. Uljem na staklu slika uglavnom poetizirane hlebinske krajolike i svakodnevicu; minuciozno obrađuje pojedinosti i koristi sve nijanse zelene boje (*Ljeto, Staza u travi*). Radi i drvoreze. Samostalno izlagao u Hlebinama 1969 (pod pseudonimom Milček Barberov), Zagrebu (1969, 1988), Milanu (1975), Münchenu (1981), Beču (1982), Berlinu (1982), New Yorku (1982), Grazu (1985) i Salzburgu (1985).

LIT.: *T. Šola*, Mato e Milan Generalić (katalog), Milano 1975. — *O. Ričko*, Mato i Milan Generalić (katalog), Hlebine 1987. V. G. Č.

GERBER, William, njem. arhitekt. Doktorirao na Visokoj tehničkoj školi u Dresdenu 1912. disertacijom o starokršć. crkvama u Istri i Dalmaciji (Altchristliche Kultbauten Istriens und Dalmatiens). Rezultati njegovih istraživanja u Solinu (Untersuchungen und Rekonstruktionen der altchristlichen Kultbauten in Salona) objavljeni su u I. sv. publikacije Forschungen in Salona (Beč 1917).

GERERSDORFER, Ivan, kolekcionar (Zagreb, 6. X. 1927 — 7. XII. 1993). Prikupio je jedinstvenu zbirku glazbenih automata iz vremena 1814—1914 (orgulje, glazbene kutije, orkestrioni i dr.), kojom je prikazan razvoj mehaničke automatizacije glazbe i povijest tehnike zapisivanja zvuka (fonograf, gramofon). Zbirka je otvorena 1960 (Kabinet muzičkih automata »Ivan Gerersdorfer«) i poklonjena gradu Zagrebu 1979. Priredio je nekoliko izložaba s katalozima. Bavio se restauriranjem muzičkih automata i starih satova.

GERIČEVIĆ (Gjeričević), Mate, graditelj (Korčula, 1807—?). Zanat izučio kod svog oca; radio kao klesar na Korčuli. Sagradio zvonik crkve Sv. Frane u Zadru. U okolici Zadra i na obližnjim otocima gradio mostove (na potoku Mračaju u selu Strmici blizu Graba; most Dabar blizu Vrpolja kraj Šibenika od bijela kamena, urešen stupovima), tri spremišta za sol u Pagu i zvonik crkve u Betini na otoku Murteru.

GERIĆ, Tomo, slikar (Vrbanovac, 1. XII. 1933). Završio Akademiju u Zagrebu 1957 (O. Postružnik). Suradnik Majstorske radionice K. Hegedušića 1957—62. Izlagao s grupom »Mart« u Austriji (1961) i Nizozemskoj (1962). Od 1971. živi u Oprtlju. Slika »planetarne« krajolike nadrealnoga ugođaja; osnovni mu je motiv razlomljena kugla koja lebdi iznad opustošena krajolika (*Slika II*, 1979; *Slika III*, 1979). Posebnu pozornost posvećuje površini na kojoj primjenjuje prozirne lazure i reljefnu strukturu materije. Središnji motiv oblikovan je uz pomoć svjetlosti. Planetarna kugla pojavljuje se i kao motiv njegovih skulptura. Samostalno izlagao u Zagrebu (1960, 1963), Poreču (1974, 1976, 1978) i Umagu (1978). Bavi se grafikom i keramikom.

LIT.: B. Kelemen, Fantastično slikarstvo šestog desetljeća u Hrvatskoj, u katalogu: Jugoslavensko slikarstvo šeste decenije, Beograd 1980, str. 84–85. Ž. Sa.

GERSTNER, Antun, zlatar (Ostrogon, Madžarska, 1817 — Varaždin, 28. VIII. 1890). Došao 1844. u Varaždin i otvorio zlatarsku radionicu. Od njegovih radova očuvali su se srebrni šiljak za cehovsku zastavu iz 1853 (Hrvatski povijesni muzej), dvije srebrne kutijice za sv. ulje iz 1858 (crkva Sv. Florijana, Varaždin), dvije srebrne krune za lepoglavsku crkvu iz 1859 (Dijecezanski muzej u Zagrebu), srebrni pacifikal u franjevačkoj crkvi u Virovitici i srebrni kalež iz 1845. u župnoj crkvi Sv. Ane u Križevcima.

LIT.: I. Lentić, Varaždinski zlatari i pojasari, Zagreb 1981.

F. GIFFINGER, Portret nepoznate gospođe. Osijek, Galerija likovnih umjetnosti

GJURIĆ 279

D. GJIVAN, U vašu slavu

1803) prema ilustracijama L. F. Cassasa.

1978, 379, str. 176-178. D. Kt.

GERŠIĆ, Ivo, arhitekt (Slavonski Brod, 23. X. 1915). Diplomirao na Tehničkome fakultetu u Zagrebu 1938. Projektira stambene i školske zgrade; osobito se istaknuo projektiranjem zdravstvenih ustanova. Među izvedenim se projektima izdvajaju: paviljon kirurgije Medicinskoga centra u Varaždinu, zgrada ginekološko-porođajnoga odjela Medicinskoga centra u Puli, te škola u Mlinarskoj ulici i stambene zgrade u Držićevoj ul. u Zagrebu.

LIT.: Arhitektura u Hrvatskoj 1945-1985, Arhitektura, 1986, 196-199. T. Odak, Stanovanje je arhitektura, Arhitektura, 1989 - 1991, 208 - 210. Z. Kol.

GIFFINGER, Franjo (Ksaver), slikar (Novi Sad, 1826 — poslije 1878). Od rođenja gluhonijem. Učio u litografskom zavodu »Troch« u Petrovaradinu i na Akademiji u Beču, gdje je radio u ateljeu F. G. Waldmüllera. Kao putujući slikar radio je 1866. u Osijeku, 1869. u Slavonskom Brodu i Vinkovcima, a 1877. u Tovarniku, Vukovaru, Osijeku. Slikao psihološke portrete, u jednostavnom aranžmanu, s neutralnom pozadinom (Portret mladog muškarca iz porodice Woydicka, Portret Antonije Bier, Portret nepoznate gospođe). Često slikao djecu. Njegovi portreti nalaze se u galerijama u Osijeku, Slavonskome Brodu, Vukovaru, Vinkovcima i Zagrebu.

LIT.: O. Švajcer. Slavonski slikari Pfalz i Giffinger, Osječki zbornik, 1948. - B. Kelemen, Franjo Giffinger (katalog), Osijek – Zagreb 1972 – 73. – A. Simić-Bulat, Jesu li vukovarski pejzaži djelo Franje Giffingera, Vijesti MK, 1973, 2. - O. Švajcer, Portretno slikarstvo u Osijeku u 19. stoljeću, Peristil, 1979, 22. – Isti, Domaći i strani slikari XVIII. i XIX. stoljeća u Galeriji likovnih umjetnosti Osijek, Osijek 1987 – 88.

GIOVANNI BATTISTA, slikar (XVI/XVII. st.); djeluje u Dubrovniku. Vjerojatno je sin tal. slikara Bernardina Ricciardija koji se nastanio u Dubrovniku krajem XVI. st. Spominje se u pisanim dokumentima od 1594, do 1608.

LIT.: V. Đurić, Dubrovačka slikarska škola, Beograd 1963.

GIOVANNI DELLE BOMBARDE DI ZAGABRIA → IVAN ZAGREPČANIN GIOVANNI DI GIACOMO → IVAN JAKOVLJEV

GIROLAMO DEL PACCHIA, tal. slikar (Siena ?, 4. I. 1477 -Francuska, ?). Sin ljevača bronce Ivana Ivanova Zagrepčanina (Giovanni delle Bombarde). Učio slikanje u Sieni, vjerojatno u radionici B. Fungaija, potom u Firenci. U Rimu je 1500. i još jednom kasnije, kad se i osjećaju utjecaji fra Bartolommea, M. Albertinellija, Andreje del Sarta i, poslije, Rafaela. Nakon povratka u Sienu surađuje sa Sodomom i priklanja se njegovu slikarskome načinu. Ranije je zamjenjivan s Giacomom Pacchiarottom. Eklektik, stapa tradicije posljednje faze sienskoga slikarstva s dometima firentinaca, Rafaela i Sodome. U vrijeme građanskih borbi

GERSTNER, Josip, slikar i bakrorezac (Osijek, 12. XII. 1768 – Beč, vjerojatno prebjegao u Francusku i bio na dvoru Fontainebleau, gdje mu se 13. IV. 1813). Školovao se i živio u Beču. U bakrorezima radio portrete, pripisuju neka slikarska djela koja su ranije atribuirana Rossu Fiorentinu. krajolike, ilustracije za povijesna djela i almanahe. Gravirao bakroreze za - Najpoznatija su njegova djela: Marija, Sv. Bruno, Sv. Petar i Sv. djelo Historisch-malerische Reise durch Istrien und Dalmatien (Wien Katarina (1508, Certosa di Pontignano), zastava za Compagnia di S. Bernardino u Sieni, dekoracija svoda za ceh Università dell'arte della lana u LIT.: D. Kečkemet, Louis François Cassas i njegove slike Istre i Dalmacije 1782, Rad JAZU, crkvi Sta Maria del Carmine u Sieni (1512), Navještenje i Pohod Marijin (1518, Siena, Pinacoteca), Navještenje, Rođenje Marijino i Sv. Bernardin (1518, sa Sodomom i Domenicom Beccafumijem, oratorij Sv. Bernardina u Sieni), oltarna slika (1519, za Compagnia S. Bastiano, Camolia), Madona, Sv. Dominik i Sv. Katarina (1521, Radi di Creta), freske sa čudima Sv. Katarine (oko 1520, Siena, Oratorio di Sta Caterina).

LIT.: C. Ricci, Il Palazzo Pubblico di Siena e la mostra d'antica arte senese, Bergamo 1904. E. Jacobsen, Sodoma und das Cinquecento in Siena, Strassburg 1910. - L. Douglas, Historie de Sienne, II, Paris 1914, str. 388. - B. Šenoa, Girolamo del Pacchia, sin Ivana Ivanova Zagrepčanina, Bulletin JAZU, 1959, 3.

GJIVAN, Dubravko, slikar (Zagreb, 19. IX. 1949 – 23. VI. 1984). Diplomirao u Zagrebu 1972 (R. Goldoni). Započeo crtežima u duhu pop--arta i neosecesije, otvorenoga kolorita i dekorativnih oblika. Približava se nadrealizmu i fantastici, slika imaginarna bića i krajolike u kojima istražuje univerzalne duhovne sadržaje čovjeka (Kabare, 1981). Radi u kombiniranim tehnikama, često na način stripa i propagandnog crteža. Samostalno izlagao u Zagrebu (1973, 1975, 1979, 1981), te u Osijeku, Borovu i Iloku (1974). Sudjelovao na izložbi »Susret znanosti i umjetnosti« u Zagrebu 1975.

LIT.: J. Uskoković, Dubravko Gjivan (katalog), Zagreb 1973. - Z. Rus, Majstor i onaj koji će to postati, Oko, 6. VI 1973. - Isti, Dubravko Gjivan (katalog), Zagreb 1975. Bužančić, Dubravko Gjivan (katalog), Zagreb 1979. – Dubravko Gjivan (katalog),

GJURIĆ (Đurić), Milenko D., grafičar i slikar (Zemun, 29. VI. 1894 – Zagreb, 25. I. 1945). Polazio Višu školu za umjetnost i umjetni obrt u Zagrebu (1912-16), potom nastavio studij na Akademiji u Pragu (M. Švabinský). Od 1918. predaje dekorativno slikarstvo na Obrtnoj školi u Zagrebu. Radio u bakropisu (Biblija, 1922-23; Rim, 1924; vedute Zagreba), litografiji (mape Rad i Belgrade), ulju (motivi iz Žumberka, 1930; Omišalj, 1937; Naše selo, 1939-43), akvarelu (Pod nebom starog Zagreba, 1922). Odlikovao se istančanom opservacijom i uravnoteženim komponiranjem figuralnih masa. God. 1919. pokrenuo reviju »Grafička umjetnost«, kasnije »Umjetnost«. Pisao je o M. Roti Koluniću, o našim bakropiscima XVI - XX. st. itd. Također je u drugim periodicima pisao o djelovanju naših umjetnika i čeških slikara i grafičara, kao i prikaze izložaba. Svoja iskustva u slikanju i očuvanju zidnoga slikarstva publicirao je 1936. u Zagrebu (Slikarske tehnike u crkvenoj umjetnosti). Objavio je knjigu Ex libris u Rimu 1924. Samostalno je izlagao u Sremskoj Mitrovici (1917), Zagrebu (1921), Beogradu (1922), Osijeku (1923, 1937) i Rimu (1924, 1938). Bavio se grafičkim oblikovanjem.

LIT.: P. Lagarić, Milenko Đurić, Letopis Matice srpske (Novi Sad), 1935, 1. - M. Hanžeković-Gabriel, Milenko Gjurić, Naše selo (katalog), Zagreb 1943. - G. Gamulin, Hrvatsko slikarstvo XX. stoljeća, II, Zagreb 1987, str. 320 – 323.